

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII Ч. 109 НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 7-го червня 1944.

No. 109. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, June 7, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ОБЕЗПЕЧЕНІ ПІДПРИЄМСТВА ОПИ- НИЛИСЯ ПІД ФЕДЕРАЛЬНОЮ КОНТРОЛЕЮ

ВАШІНГТОН. — У понеділок 5 червня Найвищий Суд Злучених Держав видав рішення, якими піддав під контроль федеральної влади всі американські підприємства, які займаються забезпеченням. Перше рішення видав суд в справі примінення федерального проти-травостового закону до підприємства Савтістерн Андеррайтерз Асошіейшен, яке об'єднує товариства, що займаються забезпеченням від огню. Рішення суду стверджує, що забезпечення від огню належить до торговельних бізнесів, управлених міжстейтовим федеральним законом. Суд рішив також що протитравостовий закон, так званий закон Шермана, відноситься теж і до забезпечених товариств, які поширюють свій бізнес поза границі одного стейту.

Друге дуже важне рішення видав Найвищий Суд в справі найбільшої польської бенефітової організації в Америці, чартерованої в стейті Іліной, під іменем „Полиш Нешенел Алайенс“ („Звізнок Народови Польські“). Суд стверджує, що життєве забезпечення цього товариства підпадає під закон торговельний на підставі закону Вагнера, званого під іменем „Акт про Робітничі Відносини“.

Ці рішення Найвищого Суду переміняють досі пануючу американську засаду, що забезпечення товариства підлягають під стейтові закони. Від цього рішення засада піде в протилежнім напрямі, а це, що забезпечення товариства підпадають під федеральну контролю із усіма наслідками такої контролі.

ПЕТРИЛО ЗАКИДАЄ РЕКІТСТВО АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ

ДЕТРОЙТ. — На річній конвенції Американської Федерації Музик, яка як юнія є відділом Американської Федерації Праці, яка як юнія є відділом Американської Федерації Праці. Голова цього товариства Джеймс С. Петрило доводив, що президент Федерації Праці Вільям Грін толерує рекітство у Федерації Праці. Він заявив, що ніхто навіть не опротикує твердження про рекіт. Чистку, на думку Петрила, треба поширити теж і на нечесних підприємців, а не лише карати нечесних провідників робітничих юній. Коли підприємці будуть карані за підступне порозуміння з обманчивими провідниками робітників, тоді скорше можна буде висити відносини в робітничих організаціях.

КОНТРОЛЯ НАД ЦІНАМИ ПРОДОВЖЕНА, СУБСІДІЇ ЗНЕСЕНІ.

ВАШІНГТОН. — Сенат прийняв односторонньо закон, щоб продовжити після 30 червня контролю цін над харчовими й іншими продуктами, як це практикується тепер. Зате сенат спротивився дати федеральних фондів субсидій після 30 червня 1945. р. таким підприємствам, що досі їх побирали на те, щоб не допустити до інфляції. У сенаті створилася для цієї справи коаліція, складена з 29 републиканців і 21 демократів. Вони переперли закони, підготовлені сенатором Тефтом з Огайо.

ПРЕЗИДЕНТ РАДІЄ ЗАНЯТТЯМ РИМУ, ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ОПТИМІЗМОМ.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт вголосив до народу промову по радіо з нагоди заняття Риму Аліянтами. Він висловив своє вдовілья з важної події, але остерігав, що перед нами ще багато праці до остаточної перемоги. У промові президент теж подав натяки на інвазію, яку саме розпочали Аліянти в Європі проти Німеччини. Перемогу в Італії назвав президент „передсмаком“ надходячої перемоги.

НЕСПОДІВАНИЙ ХОЛОД В СХІДНИХ СТЕЙТАХ.

НЬО ЙОРК. — Несподівано повів вітер з півночі, а внаслідок того температура впала до 50 з половиною ступнів. Був це отже найхолодніший день 5 червня від 1875 року. З Бостону прийшли звідомлення про приморозки, які пошкодили Городам Перемоги й засівам у всіх стейтах Нової Англії.

МІСЬКІ РОБІТНИКИ ПРИЙМАЮТЬ ШЕ І ПРИВАТНУ РОБОТУ.

НЬО ЙОРК. — Управа міста перевірила, що багато міських замітків та інших робітників в департаменті санітації наймаються окремо як робітники в приватних підприємствах, використовуючи воєнну нагоду. Мейор. Мейор міста Ля Гвардія остерігав теж транспортних робітників, щоб вони не наймалися до приватної праці поза своїми годинами, бо це ослаблює їх працездатність, а це знову грозить публіці, яку вони перевозять і наражують її на небезпеку.

Прем'єр Польщі прибув несподівано до Америки

ВАШІНГТОН. — На запрошення президента Рузвелта прибув до Вашингтону прем'єр Польщі Станіслав Міколайчик. Ні з Білого Дому ні з департаменту стейту нема офіційних вісток, яка є ціль його подорожі. Однак не заперечують, що предметом конференції між Міколайчиком і високими американськими урядовцями буде справа суверенності Польщі й справа її східних границь. Г'дсекретар департаменту стейту Едвард Р. Стетініус, заявив на конференції газетарів, що Америка не має ніякої нової пропозиції для переговорів, але дальше готова посередничити в спрорі між Советами й Польщею.

Тому, що Міколайчик прибув до Америки на запрошення президента Рузвелта, його будуть трактувати як високого урядового гостя. Отже видадуть обід в його честь в департаменті стейту, а потім польський прем'єр запросять на обід дипломатів.

ЛОНДОНСЬКІ ВІСТІ ПРО ГРАНИЦЮ КОЛО ЛЬВОВА.

З Лондону звідомляють, що Міколайчик дістав запрошення від президента Рузвелта шойно перед 5 днями прибути в Америку. Бритійська влада дала дозвіл на виїзд йому і трьом його прибічникам. У запрошенні не подано предмету розмови, однак кожен перекоаний, що тут іде про польсько-советський спір в справі східних границь Польщі. Міколайчик не має ніякої нової пропозиції в цій справі, але кажуть, що він згодився, як би так на час війни Совети взяли під свою адміністрацію територію на схід від міста Львова, а дали Польщі адміністрацію земель на захід від Львова після того, як ці землі будуть звільнені від німецької окупації.

В Лондоні панує переконання, що Совети могли б говорити з Польщею лише на такий випадок, колиб польський уряд зреформувався на такий лад, як цього домагаються Совети, а також усунув з польської армії усіх, хто займає вороже становище до живів. Тому, що ще від січня Міколайчикова відмовляла нагоди говорити з президентом Рузвелтом, догадуються, що ще в останній хвилині перед новою советською офензивою проти Німеччини Америка хотіла б довести до якогось порозуміння між обома державами.

Італійський король передає владу синові

НЕАПОЛЬ. — Італійський король Віктор Емануель III зрікся своєї влади й передав на руки свого 39-літнього сина, наслідника престоло князя Гумберта, всі королівські прерогативи. Своєю постановою подав король до публічного відома декретом, виданим зараз по заняттю Риму Аліянтами. Декрет підписаний теж генералом Бадолієм як прем'єром Італії. Наслідник престоло перебірає королівські прерогативи з титулом „лютенанта генерала королівства“. Король однак задержує ще титул начальника дому Савоя й остається королем без влади. Декрет надається виконанням королівської об'явки, протоголошеної 12 квітня ц. р.

МІЛІОНИ УКРАЇНЦІВ ЖИВУТЬ У ЗЕМЛЯКАХ

Моріс Гіндус, російський кореспондент „Нью Йорк Гералд Трибюн“, доносить з Москви, що Україна належить до тих країн, котрі німці підчас своєї окупації найбільше знищили. Рубили вони це, каже кореспондент, головню підчас відвороту своїх армій. Можна це ствердити головню підчас лету понад Україну, що дає нагоду бачити цілий край поздобаний немовби вислопою кратерами бомб і викопаним, порисованим траншеями й проти-повзвовими ровами.

Не дивлячися на страшне знищення України німецькими військами край починає підноситися до життя. Помагає цьому лагідне підсоння України, її знаменита земля та достаточна скількість травневих дощів. Озима пшениця вже доходить до колоса. Засіви обшюють гарні збори. Під управу взято на Україні 1,250,000 акрів більше, ніж призначив уряд.

Кореспондент вважає замітним фактом те, що населення України засіяно соняшниками 250,000 акрів більше, ніж приписав уряд. Зернята цієї рости, каже кореспондент, українці їдять так, як американці їдять „пайкорн“ або „пінатси“.

Поворот України до нормальнішого життя тим більше замітний, що внаслідок знищення України німцями там усеще живе понад мільон родин у землянках, себто без правильного даху над головами. До того поважне число населення пропало, головню вся молодь, що опинилася в червоній армії. Багато згинulo, а багато німці евакуювали до Німеччини. Коло мільон дівчат забрали туди силою.

Працю коло відбудови України, каже Гіндус, здержує недостача тракторів і іншого рілліного нарядя. Нема рискалів і лопат. Пропали дві третини коней. Колективних фарм ще усюди не привернено. Як по всьому советському союзу, так і на Україні, головню підпорою господарки являється замужна жінка середнього віку. На ній спочиває опіка над ролинню й управа ріллі. Автор бачив на одній фармі, як жінки волочили коровами.

АЛІАНТСЬКА ІНВАЗІЯ ЄВРОПИ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ

ЛОНДОН, ВІВТОРОК, 6 червня. — Найвища команда аліантських експедиційних сил видала цього ранку такої комунікат:

„Під команду генерала Айзенговера, аліантські морські сили, піддержані сильними повітряними силами, почали висаджувати аліантські армії на північне побережжя Франції“.

Цей так званий Комунікат Ч. 1. про Аліантську інвазію є офіційним ствердженням факту, що аліантська інвазія окупованої нацистами Європи із заходу вже почалася.

Інвазію почали інвазіонні відділи американські, британські й канадійські під команду генерала сера Бернарда Монтгомері.

Прд початок інвазії першу вістку подали німці, сповіщаючи радіом, що аліантські морські сили, піддержані повітряними, почали висаджувати війська на північній березі Франції. З цієї вістки не можна було зовсім певно знати, чи це була вже інвазія, чи тільки виправа командосів. Аліантський комунікат, виданий дещо пізніше, розвіяв ці сумніви, стверджуючи, що „День“ уже нарешті наспів, що одна з найбільших подій історії вже почалася.

Перший аліантський комунікат не подавав, де саме почалася інвазія. Доперва пізніші вісти ствердили, що Аліянти націляються на захоплення в свої руки двох найкращих і найближчих портів у Франції проти Англії, а саме: Гавру й Шербурга, які одночасно з усіх французьких портів знаходяться найближче столиці Франції, Парижу.

Ще пізніші радіові вісти з Англії подали, що британський прем'єр Чорчил, подаючи британському парламентові вістку про початок інвазії, подав дальші подробиці, що інвазія почалася при підході 100 кораблів та що її піддержує 11,000 літаків. Він ствердив, що німецька повітряна сила зазначилася своєю неприязністю, що Гітлер зовсім не вислав свої літаки проти аліантських. Чорчил теж ствердив, що розхвалені Гітлерівською пропагандою оборони націстичної Європи в морю й на побережжю не доросли до того розголосу та що Аліянти всадовилися зовсім поважно на побережжю. Потвердило це, пізніше й радіове донесення ворога, коли берлінське радіо сказало, що осередком боїв на побережжю є Касп, що лежить між Гавром і Шербургом при основі Нормандського півострова, а 10 миль від морського побережжя.

Націстичне радіо ствердило теж, що Аліянти вжили в цій інвазії найрзніших заходів для змінення німців. Вони вживали штучної мраки для закриття своїх кораблів, підждаючих до побережжя Франції, та фальшивих парашутових військ, себто скинули з літаків кукли, аби німці концентрували на них свій огонь, а не на справжніх вояків, скинутих деінде.

ІСТОРИЧНИЙ ПРИКАЗ ГЕНЕРАЛА АЙЗЕНГОВЕРА.

На передодні інвазії генерал Айзенговер, начальний командант усіх аліантських військ в Європі, видал до інвазіонних військ приказ про інвазію. Казав у ньому що очі всего світу звернені на вояків, що з ними йдуть надії й молитви всіх любячих свободу народів.

Всі команданти відділів прочитали своїм військам цей приказ перед починанням інвазії

ІНСТРУКЦІ АЙЗЕНГОВЕРА ЄВРОПЕЙЦЯМ.

Про інвазію націстичної Європи генерал Айзенговер видав теж інструкції до народів західної Європи. В цій інструкції, генерал, сповіщаючи народи про початок інвазії, запевнив їх, що інвазія є частиною згідного плану Об'єднаних Держав, підпринятого на спілку з союзницею Росією, з ціллю звільнити Європу. Приказ визнає всіх патріотично настроєних мужчин і жінок помігти для остаточної перемоги аліантів. Патріоти, що не є членами зорганізованих відділів, повинні далі ставити ворогові пасивний опір.

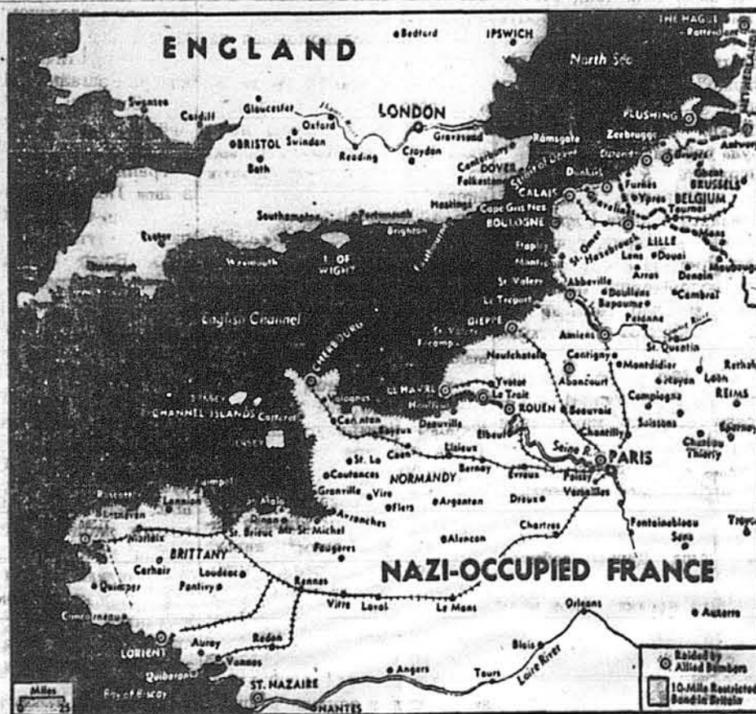
У дальших інстукціях генерал Айзенговер звернувся спеціально до мешканців Франції. Генерал каже, що Аліянти усунуть усіх тих французів, що злучили стою акцію з ворогом і зрадили Францію.

АЛІЯНТИ ЖЕНУТЬСЯ ЗА ВОРОГОМ ПОЗА РИМ.

РИМ. — Аліантські панцирні й моторизовані відділи піхоти перегнали через Рим, перейшли ріку Тибр та пішли далі в погоню за двома розбитими німецькими арміями, відступаючими в поспіху на північ. Американські важкі летуни летять далеко перед армією, розбиваючи залізничні двірці, навіть по північній Італії. Німці вже покинули цілий беріг Тибру від Остії, що лежить при його гирлі, аж по Рим.

Як генерал Кларк, командант п'ятої армії, візджав до Рому, його витало радісно римське населення як визволителя.

Папа Пій XII. появився на (альконі церкви св. Петра й дякував Богу, що Рим пощаджено.

КАРТА ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПОБЕРЕЖЖЯ ФРАНЦІЇ, де Аліянти власне почали інвазію окупованої нацистами Європи.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (one year \$7.00, six months \$3.75, three months \$2.00) and SUBSCRIPTION RATES (Three cents a copy).

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОБУТТЯ РИМУ

Заняття Риму Аліянтами, властиво американцями, є одною з найзнаменніших подій теперішньої війни.

Не дивлячися на те, що Рим не є властиво військовою твердиною, і військово самий не був боронений, він має колосальне значення навіть під військовим зглядом. Передусім це столиця італійського фашизму.

Упадок столиці фашизму має колосальне значення для його союзника і нинішнього зверхника, німецького нацизму, для всіх сателітів. Як столиця фашизму найшла в руках війська демократичних країн, так часом таксамо опиняться й Софія і Бухарешт, і Будапешт, і самий Берлін.

Упадок Риму мусить викликати глибоке духове вражіння в державах Осі через виїмкове становище, яке займав Рим у цивілізованому світі. Цей Рим став ще в старовину паном усього цивілізованого світу, відомого тоді білій людині. Це була столиця величезної римської імперії.

З цього упадку Рим піднявся наново на становище найбільшої облати міліонів людей, ставши осідком найбільшої церкви християнства. По об'єднанню Італії в одну державу, він додав до цього престижу ще престиж національної столиці італійського народу.

Захоплення Риму відобеться певно широким відгомном по всьому світі. Хоча Лондон ще остерігає, що мілітарно це не є перемога, рівна Сталінградові або Тунісові, хоча за британськими військовими звінками мілітарне значення добуття Риму буде залежати передусім від того, на стільки Аліанти вспіють використати це добуття для розбиття поважних сил вище Риму, все таки добуття Риму знайде такий широкий відгук у цілому світі, що це певно по-важно скріпить розмах аліантського воєнного зусилля й наблизить аліантському перемогу в цілій Європі.

Верх лукавости

Большевицькі „Українські Чорні Вісті“ помістили в числі з минулої неділі статтю під таким наголовком: „Ще раз про справу допомоги братам і про лукавих спекулянтів“.

Згадуємо за ту статтю тільки тому, що вона торкається справи допомоги Україні. А та справа надзвичайно важка, дорога і делікатна, коли брати під увагу не тільки з українського патріотичного боку, але навіть з чисто примітивно-людського, коли зважиться, скільки то та нещасна Україна пережила і витерпіла та що за жертви понесла. Ось тому ми так звалили усіх, що беруться про ту справу писати, щоб задержували рівновагу, щоб одні на одних не накладались і не загострювали і так напруженої атмосфери, а поволи, вперто й послідовно змагали дійти до якогось розумного закінчення.

Бож прецінь навіть якби і так сталося, що годі булоб створити тут якийсь один допоміжний український осередок, то чи допомога Україні малаб на тому потерпіти? Ні. Стоїмо на тому, що щоб не сталося, допомога мусить бути зібрана і вислана. Ми свій обов'язок мусимо сповнити і під тим оглядом наше сумління мусить бути таке чисте, як було чисте завжди, на протязі цілого існування нашої імміграції в Америці, коли приходилося ратувати рідних братів.

А ми їх завжди ратували, за виїмком того одного випадку, коли український нарід гинув мільйонами з голоду, в роках 1932-33, а советська влада, що той голод з політичних причин завинила, не то, що на таку допомогу не дозволяла, але ще перед світом голосила, що нічого не могла зробити.

Ось ті побоювання є у всіх американських українців — крім одних комуністів. В одних є вони менші, а в других більші. В одних виходить на таке, що є віра, що московсько-советський режим тепер прийнятний в цій справі змінити свою політику супроти України. Знов у других є побоювання, що він ще й теперішнє нещастя визнає на закріплення

перед нами наш такі земляк — Янош Дешко і так здобув собі в нас дітей ні привів ні прилатав, жіночий псевдонім „Шаріко“ від наймення якоїсь героїні з угорської любовної пісеньки.

Була субота і дзвонили. Пурхнули в небо перші пташки-дзвонички, а де далі поєднались з ними і другі побратими — дзвони, гучно заграли. Живуча прохолода повіяла волошковою блакиттю. Кругом запахло свіжими покосами, чебриком та мяткою. Захвилювало.

Сіно десь пахне... Ямницькі дзвони! Боже мий! — молитовно згадала мама своє рідне гніздо. І чужа хата від тієї згадки наче прояснилася, повеселіла.

Тимчасом фантастична фігура Яноша Дешки зайняла всіх і маняла до себе, хоч уже з першого погляду було видно, що її власності не достає йотів кленки; але його лише мало в собі щось своєрідне. Згодом вдалося нам відшукати його прототип.

Микола Чубатий.

Релігія політичним козирем в руках безбожників

II

(Докінчення).

З безбожників стали оборонцями релігії.

Один із Отців Церкви сказав такі слова: „Аніма гуманна ест натуралітер християна“, себто, що людська душа є з природи своєї християнською, себто релігійною. Це показала практика в Совегах та в нацистичній Німеччині. Релігію вже не один диктатор старався викоринити зі серця мас і все в історії релігії виходила переможно. Таке саме показалося в Совегах і в нацистичній Німеччині. Можна винищити духовенство, можна забрати церкви, можна порозвизувати церковні установи, але релігії не викоринити зі сердець мільйонів. Світова війна та зудар обидвох тоталітаризмів, нацистичного, німецького та комуністичного російського, навчив диктаторів, що така релігія сильніша від їх режимів та одному й другому прийшлося капітулювати перед переможною релігією, коли держава найпільше в кризі. Чи це шира капітуляція це друге діло, але явно капітулювати диктаторови перед якоюсь таємною, видається слабосилою, установою це прикро; але треба було.

В часі війни і Гітлер зі своїми нацистами і Сталін зі своїми комуністами стали нагло використовувати релігію. Гітлер використавши факт, що комунізм більше крикливо воював проти релігії та зовнішніми репресіями проти церков здобув собі славу стопроцентного безбожницького уряду, постановив цілу підбиту Європу мобілізувати проти червоної німецької крестової походу: боротьбу з комуністичним безбожництвом. Ось так нацисти, самі ідеологічно неопоганства, перемінились нагло на оборонців релігії та християнства Європи проти

цій допомоги нещасному українському народови вийти з нужди і на волю. Якби не складались обставини, ми словним своїм обов'язок з чистим серцем, так, як ми його завжди досі сповняли супроти України. І то у тій вірі, що український нарід скорше чи пізніше приїде до сили, а як матиме змогу думати і діяти по свому, то тоді й розумітиме кожний наш крок і кожний наш сумнів, зроджений тільки з журби за долю України.

червоного безбожництва. Річ природна, що в нацизмі нема ні сліду правдивої зміни в його наставленні до релігії. Іде тільки про це, щоб релігію використати як козир проти політичного протинника — большевицької Росії. Іде про це, щоб при помочи релігійного сентименту мас легше побороти червоних та завести брунатну диктатуру расової вишости німецької раси на світі.

Та не дав себе перегонити в цьому й Сталін. Війна показала, що маси народів Росії таки остали в більшості релігійними, не зважаючи на двадцятилітню боротьбу комуністів з релігією. Цей релігійний сентимент можна було використати у внутрішній політиці та в заграничній. І це було причиною, чому Сталін зі своїми большевиками перекинувся в оборонців релігії.

Улегалізувати внутрі Совеги немов існування, дотепер викресленої поза рамки громадського життя; православної церкви було легко; тимбільше, що советський уряд найшов у патріарха Сергія вірного послухника Кремля, не зважаючи на двадцятилітнє переслідування церкви. Ось тому патріарх Сергій та його наступник, київський митрополит Николай, були добре виджені на Кремлі. Ім припало не тільки помогти советському уряду підтримувати мораль релігійних мас, але і мораль воляцтва, що бореться та гине за російську рідну. Саме для підтримання моралі тогож воляцтва вернули у воєнну пропаганду літературу наново героїські оповідання та вірші про „святих богоугодних князів та героїв руського народу“. Можна припускати, що офіційний російський православний церкві припаде ще відіграти велику роль в ділі русифікації приєднаних нових обшарів до Росії, так, як це було за царату.

Католицизм та дві диктатури.

Советський уряд найшов доволі легкий шлях примирення з російською православною церквою; куди тяжче знайти спільну мову з католицькою церквою; так, як тяжко знайти її й Гітлерови. Католицька церква це потужна релігійна організація світа. Понад 300 мільйонів католиків послушних Ватиканови, це є велика сила. І тому і Гітлер, приневолений важким воєнним положенням, пішов католикам в Німеччині на деякі уступки. Допущення до появи пастирсь-

ких листів католицьких єпископів, що нерідко критикують нацизм та його методи боротьби з немінцями, це очевидний доказ відвороту нацизму. Чи широкого відвороту? — це друга справа. Немає двох думок, що тільки воєнне положення та потреба протикомуністичної пропаганди приневолує Гітлера до таких хвилевих уступок.

Совети супроти католицизму прийняли доволі непримирне становище. Атак російських комуністів на Ватикан за його політику, нібито прихильну до фашизму, був тільки доказом, що Совети не мали великої надії дійти до якогось порозуміння з Ватиканом. Та в останнім часі є деякі признаки чогось протинного.

Відокремлене від інших аліантів узнання Советами італійського уряду за королем у провіді теж мало на цілі умотивувати Советам ближчий контакт з Ватиканом через свого представника амбасадора, що сидітиме в Римі по заняттю Риму Аліянтами. Але поза тим відносини Ватикану та Советів напружені.

Мовчанку перервав таки Сталін, а нагоду до того дала авантюрична подорож польсько-американського ксьондза-комуніста Орлеманського до Москви. Певно, що сама особа кс. Орлеманського не надається до навязування хочби дуже гонимих виточок поміж Советами та Ватиканом, одначе побут того американця і католицького ксьондза на Кремлі, використав Сталін на те, щоб заявити свою прихильність до католицизму.

А ті слова, вивіджені Сталіном, кс. Орлеманський передав у світ в дуже бомбастичній формі, з власним немов атестатом, що ця прихильність Сталіна до католицизму, це річ певна. При цій широкій він став розповідати журналістам про п'ятьох капелянів про советський ксьондз, від якого ділаха. Згадав навіть посередом про римо-католицького польського єпископа в Луцьку на Волині Сельонжжа, що той іробиював писати ще більше католицьких капелянів до польської армії в Совегах.

Це вже мало ціли виразно пропагандивні: дивіться, мовляв, католики такі вздержливі до Кремля, а Кремль обсипає такими благодатями католиків. Така пропаганда большевикам ніяк потрібна, щоб усунути деякі трудності в їх закордонній політиці. В першу чергу йде про Західну Україну та Західну Білорусь, де більшість українського, білоруського та польського населення католицька. Большевикам йде про витворення переконання в світі, що одна із свобод през. Рузвельта, свобода релігії, буде відносно тих католиків збережена.

Росія напевно ще має свої широкі, але нині закриті, пляни політики супроти католицької Польщі, щоб її теж в якийсь спосіб втягнути в Советський Союз, як не безпосередно, то посередом. Доля 20 мільйонів польського та католицького населення Польщі не може бути об'єктом католицькому світови, ще доволі впливовому. Кремлеви йде про вироблення переконання, що ніякої небезпеки для католиків Польщі немає, бож Сталін „великий приятель римських католиків“ заявив кс. Орлеманський.

Тим чином по обох сторонах воєнного фронту двох диктатур йде пильне старання заглядати минуле та релігійні настрій мас у своїх країнах використати в політиці. В демократичних країнах є пошана для релігії, тому треба, використати релігійну волю як політичний козир для широких імперіалістичних плянів.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕРНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Advertisement for 'BEZUMNIY DZVONAR' (The Crazy Bell) by Antonina Strutinska. The text describes a story about a man who becomes a bell-ringer and finds love.

Advertisement for 'IN WAR BONDS' (War Bonds) with a graphic of a bond certificate.

3 Фільми

УКРАЇНСЬКИЙ ГАЛІВУД

В квітні 1941 року прибув я до Галівуд на сталий побут. Звідси писав статті до українських часописів про тутешнє життя та про фільмову індустрію. Відносно українських артистів у фільмовій ділі писав я в 1941 р. таке:

„Після моєї думки, тут з українців може вибитися лише такий, що має: 1. природні здібності артиста — а до того буде мати велике щастя дістати до студії. 2. Такий, що має замудування до фільмового діла і великі суми гроша. 3. Такий, що зовсім сліпим випадком дістанеться до студії, та подобається публиці відразу. Всякі інші не мають жадних шансів”.

Оттаке писав я три роки тому, але від тоді зайшло багато змін і тепер я хочу повідомити українського читача, що маю для нього милу несподіванку, а то: що українці на рєштї дочекались своїх артистів у Галівуді!

Під повищим заголовком „Український Галівуд” я переповним коротеньку історію кожного українського артиста, з котрим я вже мав інтервю.

Історія Михайла Мазуркевича.

Михайло Мазуркевич, відомий з спортового арени і як актор на сцені — „Майк Мазурки”. Родився в Галичині, повіт Тернопіль, в Купчині, на

В 1932 році прибув Майк у професійних справах до Каліфорнії. Але що на сході покинув він зиму, а тут застав літо, він так полюбив Каліфорнію, що рішився перейти сюди на сталий побут. Два роки пізніше приїхали його родичі. Професійнальнї виступи приносили йому добрі заробітки, так, що Майк почав будувати собі вигідні та люксові хати в містечку Глендейл (зараз через гору від Галівуду).

Осївши в Каліфорнії наш Майк даліше займався своїм улюбленим спортом, борінкою. Місто Глендейл устроювало фестивал для борців з цілої Америки. Саме тут наш Майк добре показався, бо поборов всїх константів. Посадник міста вручив Майкові золотий дугар, як чемпіонові цих змагань. Це принесло нашому землякові славу силача та спритного борця.

Десь у тому часі потребувала акторка Мей Вєст прибічної охорони (баді гард) і предложила цю пропозицію Майкові. Цілий рік ізлив Майк з Мей Вєст по різних балах, гостинах, виступах, — а це до певної міри ввело його в круги артистів в Галівуді, хоч ще не дало йому нагоди показати свої здібності на дійсній сцені.

Початок кар'єри

Аж одного разу борюва Майк у великій аудиторії в Лос

таю і дістаю різні відповіді. „Отже, в яких фільмах виступали ви дотепер?” — питаю Майка.

„Почекайте хвилику, нехай дістану свій альбом” — відповів Майк.

По хвилі приносить прекрасно опрацьований альбом, в яким є вліплені знімки, програми, оголошення, рецензії й розвідки.

„Бачите” — почав Майк від першої сторінки — „ось тут знайдемо всі потрібні інформації про мої початки від 1942 року до квітня 1944. р.”

„Фільми, в яких я виступав до тепер, є понумеровані:

1. Shanghai Gesture
2. Prairie Chickens
3. Dr. Renaults Secret
4. Behind the Rising Sun
5. Thank You Lucky Stars
6. The Horn Blew at Midnight

„А які ролі грали ви в цих фільмах?” — питаю знова.

„Залежно від того, що мені призначувало: в декотрих штуках грав я ролі головні, а в декотрих ролі підрядні” — відповів з усмішкою Майк.

„В котрій фільмі мали ви найбільший успіх?”

„Здається у фільмі „Тенк юр лаї стар” — відповів Майк. „Тут грав я поруч Еді Кентора, а у фільмі число 6. я грав поруч Джек Бені. Оба ці артисти тишались великою славою в Галівуді, а кожний початкуючий актор має собі за велику честь брати участь у фільмах, де вони виступають” — докінчив Майк.

„А не приходилося вам боротися у фільмі?” — питаю даліше.

„Чому ж би ні! В фільмі число 4. приходилося мені показати всі штуки японського „джу-джітсу”, а щоб таке дужання мало бажаний ефект, треба було з більшою силою боротися, чи боксуватися, як в дійсності на сцені це буває. Моїм опонентом в цій фільмі був Баб Райн — колишній боксер з Дартмавт Каледж. І прийшлося мені тай йому дістати нераз доброго штовхана, щоб фільм була реалістична, а не владана. Обидва мусили піти по фільмі на тиждень відпочинку”.

„Чи позволите спитати вас, який гонорар платять студії початкуючим акторам?” — питаю Майка.

„О, це залежить від того, яку роль початкуючий артист грає. Але звичайний гонорар виносить сто доларів денно з підвишкою у своїй часі”.

„Даруйте, що клопочу вас питаннями, але все це є так цікавим для мене, що хотів би поставити ще два останні питання, а іменно: Чи могли ви сказати мені, котрі саме артисти дали вам помічну руку в самих початках вашої кар'єри?”

„На це питання тяжко відповісти” — усміхнувся Майк — „але з рукою на серці скажу вам, що помагали мені різними порадами та підбадьоренням і Волтер Юстон, й Еді Кентор, й Чарлс Лавтон, й Пол Муні, й Мей Вєст, а вже найбільше поміг мені наш українець, а мій добрий приятель, Едвард Дмитрик. Коли я виявляв добре в якійсь ролі, то Еді Кентор бігав по сцені та всім хвалив мене. Пол Муні дуже прихильно відносився до мене та переконував мене, що я маю велику будучність на сцені. Мей Вєст рівнож захохотала мене піти до артистичної школи, та дістатися на сцену. Волтер Юстон давав мені різні поради, як панувати над собою на сцені. А вже найбільше завдячую свій успіх Едвардові Дмитрику. Є це наша шира душа, яка зробить все можливе, щоб лишити помічи другому” — закінчив Майк.

„Майк! наше інтервю вже скінчилося, якщо будете ще ласкаві сказати мені, в якій штаті ви тепер працюєте?”

„О, є це штука FAREWELL, MY LOVELY, для якої студія добирала дієві особи дуже а дуже вибагливо. Поверх 20 великих акторів брали „тєст” й я з ними, поки вирішено остаточно взяти Дік Паведа, Анну Шірлей, Клеор Тревор й мене на головні ролі. Директором цієї штуки є українець Едвард Дмитрик. Коли фільм буде на укінченню, я попрошу вас до студії на перший привіт” — докінчив Майк.

Оттак то скінчилося моє перше інтервю з першим артистом в Галівуді.

Від себе додаю ще що „Майк Мазурки” є весело вдачі, вічно усміхнений, приятельської натури, і щирозичливий від всіх, кого знає. Високий на 6 стїп і 5 цалів; важить 234 фунтів. Є членом Української Централї в Галівуді й приходить зі своїми родичами на всі

Віктор Доманицький.

ПОЧАТКИ УКРАЇНСЬКОЇ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ НАУКИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ АГРОНОМІЇ В КІНЦІ XVIII. ТА ПОЧАТКУ XIX. СТОЛІТЬ

VII. Петро Прокопович його винаходи і його школа пасічництва на Чернігівщині (Батуринський осередок).

Петро Прокопович син Івана народився 22 березня 1775 року в селі Митчинках, Конопотського повіту на Чернігівщині. Батько його був у Митчинках священником, рід їх був козацький старовинний й йшов, мабуть від козацької старшини, бо були шляхтичі. Молодий Петро любив вчитися і після гарної підготовки в рідній вступив до Києво-Могилянської Академії. Тут крім загальної широкої освіти володів мовами: латинською, грецькою, французькою, німецькою, польською — так, що потім мав можливість читати в оригіналі твори чужоземних авторів: Дезорма, (Париж, 1825), Шираха, Де Реомюра і інших. По закінченню Академії вступив до війська, але дуже нудився тією службою і скоро її покинув. Року 1799 повертає до батька у село Митчинки. Якраз цього року брат його купив пасіку. Життя та праця бджіл дуже зацікавила молодого Петра. Ціле літо 1799 р. він доглядає бджіл свого брата, а наступного 1800 року купує десятину землі та заводить свою власну пасіку. Року 1802 ціле господарство П. Прокоповича вигоріло — полишилась земля, худоба, 77 вуликів бджіл і стебник (льох для зимування бджіл). У цьому стебнику разом з бджолами довелось П. Прокоповичу й мешкати доки не поставив нової хати. З пасікою далі поволося добре. Року 1814 П. Прокопович оголошує про свій винахід — розбірний рямковий вулик та конструє свою власну (українську) рямку. Винахідником розбірного, т. зв. „книжного вулика вважається Губер — сільний швайцарський природник (1750—1831), який про свої спостереження й винаходи видав книжку французькою мовою 1792 року. Але цілком можливо, що ця книжка не була відома П. Прокоповичу, і тоді треба приписати цей епохальний винахід П. Прокоповичу. Тільки після цього винаходу можлива була регуляція життя бджіл, себто раціональне пасічництво, основоположником якого і треба вважати Петра Прокоповича. Пасіка П. Прокоповича розростається так, що число вуликів сягає дуже поважного числа 2,000. П. Прокопович приймає учнів та практикантів — навіть чужинців (наприклад Гашипара Шульца зі Шлезька), з 1826 р. уряджує для них на свій кошт бурсу, а року 1828 відчинає офіційно першу на Сході Європи школу пасічництва в селі Пальчикках — недалеко від гетьманської столиці Батурина.

Навчання в цій школі провадилося в мові українській. Також в мові українській писав П. Прокопович конспекти лекцій, друкуючи їх потім в перекладі на московську мову в тодішніх сільсько-господарських журналах (найчастіше — в органі Московського Товариства Сільсько-Господарства в „Земледельськом Журналі”). Підприємства, які українці уряджують.

Українці повинні відтепер стежити за новими штуками, в яких виступає наш Майк й піти до театрів, щоб побачити нашого земляка, а я певний, що всі будуть горді з нього!

Д-р Г. Г. Скегар.

тимує П. Прокопович так: „Поєлику все они (учні — В. Д.) были малоросіянє, то необходимость заставляла меня писать для лучшего панятия уроки малоросіиским наречієм” (Землед. Жур. 1828, ст. 170). П. Прокопович був добрий педагог, бо в Могилянській Академії педагогічні науки поставлені були дуже добре. Наприклад, Прокопович виявляє знакомство з методою Лянкастера (анг. педагог 1771-1838 р. р.), посилаючись на нього в своїх працях (Землед Журнал, 1827 XIX, 58; 1828, XXII, 170). Тому поводження учителів з учнями в школі П. Прокоповича було лагідне, гуманне: „обращеніє мое со всеми учениками” було „не надменное с жестокостію, но усердствующее с доброжелательством — всегда без бою”. Все, що викладалось в школі, зараз же показувалося на практиці. Курс навчання дворічний. П. Прокопович не робив зі свого знання якоїсь тайни, а про всі спостереження й винаходи отверто розказував учням: „Я пред Вами не скрою ни малейшаго познания о пчелах й преподаю Вам уроки” як пасічникувати”. Вам отроются такі познания о пчелах і искусство ними управлять, каких нигде Ви не видели” — говорив П. Прокопович в промові з нагоди відкриття своєї школи — 1828 року. І це дійсно була правда того, що було вже в школі і на пасіках П. Прокоповича — це не було ніде в цілому світі: ні рямково-го розборного вулика, ні ставлення малих пасік по 100—120 вуликів в одній місцевості, ні посіву медодайних рослин (сінянку) на площі 50,000 га. Крім пасічництва учні школи вчилися робити вулика та пасічницьке знаряддя, вчилися садівництву і т. Р. року 1828 було учнів 15, а року 1835 — було їх 46. Багатіші за науку платили, бідні вчилися і жили в бурсі на кошт П. Прокоповича. Крім ведення пасік та школи П. Прокопович постійно уміщував статті в тодішніх с.-г. журналах. Зі слів проф. Харківського Університету А. Зайкевича видно, що „Прокопович завів уже був друкарню, зробив набір журналу, але поліція накрила й не дозволила...” „Він думав сам видавати свої твори, вони вже набирались, він хотів оформити цю справу, але поліція узнала й накрила...”

В дальшому набуто для школи „Городок” — колишню резиденцію гетьмана Івана Мазепи (найбільшого мешчана Києво-Могилянської Академії), Гаї Івана Орлика та келію українського патріота, вченого і письменника) також вихованця Києво-Могилянської Академії, Св. Димтра Ростовського, яку перенесено і поставлено в Гаю Орлика. Тут, в цьому заступі українських національних святих, гостював Тарас Шевченко, Н. Костоморів, С. Ніс і інші українські письменники й діячі. Головними навчателями в школі П. Прокоповича були: сам П. Прокопович, його зять Мельників, а потім його прийомний син Степан Великдан, який по смерті П. Прокоповича (22-го березня 1850 року) перейняв на себе всю справу.

Світове значіння П. Прокоповича та його школи малоється в наступний спосіб: за словами Великдана Джерзон, (який в Європі вважається винахідником рямкового вулика (довідався про розбірний вулик П. Прокоповича від учня школи П. Прокоповича Гашипара Шульца) німця зі Шлезьку). Року 1841 в Парижі фран-

Що писала „Свобода” тому 30 років?

4. червня 1914.

XIII ГОЛОВНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

відбудеться в місті Бофало, Н. Й., починаючи від 7. вересня 1914 р. Тому, що параграф 9. поправленого статуту УНС. показався неконституційним і незгідним із загальними законами щодо обмеження числа членів у відділі, то всі відділи УНС. згідно з первісним параграфом 9. статуту, котрі сповнили всі приписи й постанови цієї організації, мають право вибору делегата на XIII. конвенцію.

ВЕЛИКЕ СВЯТО ШЕВЧЕНКА В НЬЮ ЙОРКУ

Дня 30. травня обходили ньюйорські українці велике свято — 100-літніх уродин Тараса Шевченка. Такого величавого українського свята ще не було на американській землі. Участь в ньому взяла вся українська громада організована в 26 товариствах. З попередньо названих місць вибралися поодинокі товариства на центральне місце збору при 7-ій вулиці і звідти вирушили в похід в год. 4. сполудня. Похід втворив кінний відділ в козацьких строях. Даліше їх повів тигнений 4 білими кінями, на котрим серед зелених квітів і національних прапорів красувався величавий портрет Тараса. Даліше 16 дівчат в народних строях несли синьо-жовту ленту з написом: „I мене в сімї великій...” За ними йшли учасники походу в числі 6,000 люда при звуках 8 українських музичних банд. Похід перейшов головними вулицями, між ними й 5-тою евеню і покінчився у Вібстер Гол при 11. вул. По дорозі роздавано тисячі лєточок в англійській мові, де було пояснено ціль походу і протест проти заборони святкування пам'яті Шевченка царським урядом. Вечером відбувся у Вебстер Гол концерт при участі тисяч людей. Промову по англійськи виголосив адв. Андрій Шпінан, по українськи о. М. Підгорєцький. Співав хор „Українського Бюна” під управою М. Климка і хор „Української Бєсідн” під управою М. Корикори. Діти відіграли сценічний образ „На Тарасовій Могилі”. Привіт на концерт прислав проф. Коломбійського університету п. Принс і делегат від 37 польських товариств, зложивши вінок під образом Тараса.

ЕП. С. ОРТИНСКИЙ ВІЙХАВ ДО РИМУ

Вночі з 1. на 2. червня виїхав єпископ Стефан Сорт Ортинський кораблем Кайзер Вільгельм II. до Риму, проїжданий у церкві св. Юра на спеціальному молєбні 20 українськими священниками. З єпископом іде теж його секретар о. Володимир Держирюка з Честер, Па. Оба поїдуть до Риму, а в повороті вступлять на відвідина до Галичини. Інтересне, що тим самим кораблем оба теперішні паломники приїхали до Америки перед 7 роками.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШЕРОН-НЮКЕСЛ, ПА. Концерт для війська.

На просьбу команди і Червоного Хреста „Кемп Рейнолд” в Грінвіл, Па., українська громада в Шероні влаштувала там концерт для хорих жовнів, який відбувся в шпитальній аудиторії дня 7. травня. Кемпа ця дуже велика, це „репелісмент кемп” і числить нераз поверх 30 тисяч війська; тож не дивно, що велика саяла була повна. Були жовніри й відвідувачі з різних сторін Америки, а між ними був і один жовнір-українець. Дашкевич з Дітрува, що по українськи джував дівчатам і всім за гарний концерт, що тривав годину. По концерті була гостина для жовнів, учасників програми, та відвідувачів.

В склад програми входили пісні: Отче наш, Свят, маршовє Христос Воскрєсе, Боршняньського, Гандзя, Іхав стрідець, За Україну, Сив сокіл, Ой видно село, Гайворонського, Лілї Бравн Чорч, Там на горі сніг біленький, і Патріоти, тірингійська пісня. Останні три були в англійській і українській мові. Танці були: Катерина, козачок сольї й груповий, козачок, дві лари, фолак колом, герц, гречаники, а в кінці гаївка з молювюю хору: Боже, великий, єдиний. Програма була під диригентурою о. С. Мусійчука. На піані грала панна Ірина Мусійчук. В солях співу і танців були: Норма Тєлявська, Ф. Волошин, М. Гладьо, Попів, Вєреск, Н. Лисогір. Усі точки присутні нагородили оплесками. Призначна і честь належиться учасникам програми за їх труд, що не зважаючи на тяжку транспортну зіддилієся на проби на цей концерт. Честь і признання урядникам громади, що помогли послужити цій добрій справі.

Громадянин.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЗЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛО ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЗЕЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звіті Українського Конгресового Комітєту про „Ukrainian-American War Bond Drive” зайбли помилки. Надруковано: Monasset, Pa., має бути: Monessen, Pa. Надруковано: Shenandoah, Pa., \$25.00, має бути: Shenandoah, Pa., \$50.00. Надруковано: New Britain, Conn., \$1,950.00, має бути: New Britain, Conn., \$2,700.00. Загальна сума проданих обліг: \$5,484,152, має бути: \$5,484,927.

В. Гадан.

ПРЕЗИДЕНТ ОБМЕЖИВ СВОЮ ПРАЦЮ.

ВАШИНГТОН. — Окруження президента Рузвелта замітило, що після свого повороту з відпустки для порятунку здоров'я з Савт Каролайни, президент обмежив свою працю. Він більше присвячує часу на відпочинок, а приймає менше авдієнцій.

саме наші рідзвю 1908 року. Як мав 6 літ, приїхав з родичами до Америки. Родичи осїли в Коговс, Нью Йорк, де Майк виростав та ходив до української школи при церкві св. Петра й Павла. В дома говорив по українськи, а в школі навчився читати й писати. Так і в пізніших роках всюда говорив по українськи і читав книжки, так, що ще й тепер знає нашу мову в слові й в писмі дуже добре.

Будучи у вищій школі наш Майк поринув в різного рода спорти. Почав від баскет-бол, відтак перейшов до бєйз-бол, а даліше взявся до боксерства й борінки. Така участь в різних спортах виробила Майкові в скорім часі популярність, по інших школах, геть далеко поза місцевість, де жив з родичами. Не диво отже, що на дєдєню нашого Майка стипєндією на 4 роки і він вступив до Менгетан Каледж в Нью Йорку на філософійний факультет. По чотирох роках студій отримав науковий ступінь Б. А. (Бачелор оф артс).

Перша його спроба стати актором почалася ще в Менгетан Каледж, коли то драматичний відділ при цій школі устроював річний „Мінстрєл Шоув”, а де наш Майк виступав у ролі імпрєсонації артистки Нєлі Лєнінг. Та грати саму ролю то ще байка, але мусів же співати жіночим голосом. З цього виявлявєся так добре, що критики вже від тоді ворожили йому кар'єру на сцені.

Покінчивши університет, наш Майк віддався в цілості спортові борінки. Борюва навіть з такими борцями світової слави, як Джим Лондєс, Лувіс й Бравінгг. З декотрих виграв, з декотрих програв, а те сяк чи так, все залишався дєнтєльменом.

Анжєлєс, де були присутні артисти і директори з різних студій. На нього звернув увагу директор - Йосиф фон Штернберг та запропонував Майкові „тєст” перед камерою й мікрофоном. Результатом такої спроби було це, що круг артистів в Галівуді зріс на одну особу більше, бо Майк дістав контракт в студії.

Читач може собі представити переживання нового артиста, поки не появляється на екрані його перші спроби. Таку дрозж переходять всі артисти — навіть й такі, що вже роками грають на сцені. Перше питання, що стоїть перед артистом, це те: А як прийме мене публіка? Чи виповнить я свою ролю, як цього штука вимагає? Чи заангажує мене директор до дальших штук?

Такі й подібні питання снуютьєся в умах всіх початкуючих артистів, бо Галівуд є цєреповинний вського рода артистичними силами і є з кого вибрати.

Наш Майк відличив спокійніше аж тоді, коли дістав певсьме повідомлення, щоб ставився до праці в дальших фільмах.

Тимчасом перша фільма, в якій виступав Майк, зробила фурор і заляла цілу Америку. Друга штука вже не була такого покрову, затє третя й четверта фільма принесели великі матеріальні зиски для студії, а акторам славу.

Для нас українців найцікавіша буде фільма четверта (Бі-гайд Ді Райзінг Сон), бо окрім Майка в цій фільмі, є там цілим директором ще один українець, на імя Едвард Дмитрик (про нього буде окрема розвідка).

Сидячи собі у вигіднім фотєлі в хаті Майка і прислухуючись його оповіданням, пи-

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—B'Erden 4-0237—B'Ryan 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтід Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

Мужчин і жінок
ДО ВІРРОБУ СТАЛЕВИХ ПЛИТ
СТАЛЕ, АБО ЧАСОВЕ ЗАНЯТТЯ. ВИРАВНИХ І НЕ ВИРАВНИХ
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА РОБОТА. БАГАТО ОВЕРТАЙМ

Зголошуйтеся або до:

L. O. KOVEN & BRO., Inc.
Paterson Plank Rd. & Franklin St.
JERSEY CITY, N. J.

або до:

DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS
DOVER, NEW JERSEY

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформу
Щодня час або частину

ПОМИВАЧІ ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ ПОРТЕРИ на день і ніч

Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакансії
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мають приносити збільшення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСИТЬСЯ ЩОЛІН ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (N.Y. 35 St.) N. Y.

ДОМОВИХ, готельних, шитальних, фабричних і клеркових робітників.
Egison Agency, 287 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

ДИШВАШЕРІВ; добра платня
добрі години; машина
мити начиння. Уніформи
і харч даємо.
Гоа. Mr. James, Erie
Gateway Restaurant,
Erie Railroad Terminal,
Foot of Pavyonia Ave.,
Jersey City

GRINDERS—ДОСВІДЧЕНИХ
80 ц. на год. на поч. 55 год. тиждень
Нагода на поєсиючий час
ALBRA METAL FOUNDRY CO.
8-05 43rd Ave. L. I. City

ПОТРІБНО РОБІТНИКІВ

Голоситесь
SENGER COAL & ICE CO.
4512 NEW YORK AVE.
UNION CITY, N. J.

ШОФЕРІВ І ПОМІЧНИКІВ

Голоситесь
1600 PARK AVE.
NOBOKEN, N. J.

РОБІТ. ПУБЛ. ВЖИТОЧНОСТІ

48 ГОДИН ТИЖНЕВО
Голоситесь
BORDEN'S FARM PRODUCTS
OF NEW JERSEY, Inc.
641 MONTGOMERY ST.
JERSEY CITY

Вимагаємо посвідки збільшення.

Суперінтендента
злізного, терезого, 25 родин, (4)
світлі бейсмент кімнати, \$50.00, 1496
Longfellow Ave., Bronx, Sed 3-7701.

Домашнього робітника
Добра платня
Бачте Miss Hurst
Hotel Gramercy Park
Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

Машині і Подішерів
автомобілів
Park Ave. Auto Body Co.
4269 Park Ave. 178-179th St., Bronx

ДИШВАШЕРІВ час, заняття, 11 A.M.
— 4 P.M.; неділі вільні. **Red Wood**
Sandwich Shop, 13 East 45., N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
Голоситесь
Thos. J. Stewart Co.
Erie and 5th St., Jersey City

Мужчин до посліжок, пакування
в департаментах фабрики фарб
40 год. тиждень і овертайм
Треба мати посвідку збільшення
Голоситесь **Mr. Roberts**
Baker Paint and Varnish Co.
218-232 Suydam Ave, Jersey City

HELPERS MILLWRIGHTS

ПОТРІБНО НЕГАЙНО

Зголосіться на інтерв'ю

A. SCHRAEDER'S SON

495 CLERMONT AVE., BKLYN.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК
ЩОДЕННА АБО ЧАСОВА РОБОТА
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА ПРАЦЯ
ДО ЗНАЧАЮЧОГО ЧИЩЕННЯ
В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І
ГОТЕЛИХ В МЕНГЕТЕН
І БРУКЛІНІ
ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29th St., near 5th Ave.
— New York City

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК ЧАСТИНА ЧАСУ
РОБІТНИЦІ В ПЕНТРИ
РОБІТНИЦІ В КУХНІ
11 рано до 3 попол.
5 попол. до 9 ввечер.
5 днів

SCHRAFFT'S

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

КУХАРКОК

Жінок заінтересованих в куховарстві
3 домашнім або ресторайним
досвідом

Добра платня—скора підвизка
Гарний шик і добрий робіт

Треба знати читати
і писати до англійськи

SCHRAFFT'S

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ДИВЧАТА І ЖІНОК НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ

ПЕКАРІ
РОБІТНИЦІ В ПЕНТРИ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВИМ СТОЛІ
ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЗІНІ

Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформу
Бонус — платні вакансії
Постійна робота

Нагода для апансу
Робітниця в критичних заняттях
мають приносити збільшення

SCHRAFFT'S

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ЖЕНЩИН ЧИСТИТИ ОФІСИ

Добра платня; неділі вільні; год. від.
6. веч. до 1. рано. Зголошуйтеся
Кім. 503, 350 Fifth Ave., N. Y. City.
21 6 P. M.

ЧЕМБЕРМЕЙДС БЕТМЕЙДС—КЛІНЕРС

Добра платня
Бачте Miss Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK.
Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

ДИВЧАТ ПОСТІННА РОБОТА

GILTEDZE,
15 W. 24th ST., N. Y. C.

Вививачок монограмів і прикрас

Досвідчених, сталі години; вакансії
Телефонуйте пилий тиждень
Chelsea 2-6410

ОПЕРЕЯТОРОК на "Singer Needle"

при чистях сушок
Стала праця — добра платня
HARRY SIMON
2076 — 3rd Ave. (Upstairs), N. Y.

ДИВЧАТ (BUS GIRLS)

Опрядних; денні години
Неділі вільні
ПЛАТНЯ І ЛІКА
SAVARIN RESTAURANTS
254 W. 31 St., N. Y. Room 205

ЖІНОК ЧИСТИТИ

від 7 до 12 P.M. \$14 тижн. Бачте супр.
654 MADISON AVE., N. Y. C.

Операторок — і до науки.

\$22 тижень — аванс
Платні вакансії — **Mode Sportswear**
14 Worster St., Canal 6-1236

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЧЕСТЕР, ПА.

Свято Матери.

„День Матери“, який відбувся у нас в неділю, дня 14. травня, був днем успіхів та виявом солідарності всіх матерей. Сто двадцять матерей взяло участь в поході до української прав. церкви на чолі з мамою Анною Верещак, яка віддала своїх чотирьох синів на службу вітчизні. Також похід очолював молодий герой-інвалід Стефан Радович, який повернувся з Італії.

Молебен за здоров'я матерей, молитва за добре повоження та здоров'я синів у військовому стані, вкінці Суплікація навели не тільки набожний настрій, але звернули думки усіх присутніх там, де летіть кров, де видно пекло на землі.

Точно в 5-тій пополудні всі матері засіли до столів, а між ними герой-інвалід Степан Радович, Мати Дня, о. О. Мищик і товстиместр Ева Сорока. Такий же звичай прийнято, що на Дні Матери можуть бути присутні тільки самі матері, а їхні діти мають їх угодувати. Молода учителька Ева Сорока попросила пароха провести молитву. По молитві всі заїдали смачні страви, приготовані молодими дівчатками, членкинями Хору Лисенка.

Підчас бенкету покликано до слова воєнка Стефана Радовича; святий промову виголосив о. Омелян Мищик; молода школярка Олена Микої-Кобиланська виголосила вершинок в вручила дарунок Матері Дня. Предсідниця Відділу Союзу Українок, Катерина Миштурак, передала дарунок секретарці відділу за її ширю працю, товстиместр Ева Сорока вручила дарунок Марії Курчак від її дітей синів в військ.

По бенкеті відбувся Святочний Концерт, який відкрива предсідниця Хору Лисенка, Ольга Чавага. Хор співав під управою о. О. Мищика. Артистка, пані Конотоська з Філадельфії, відспівала кілька пісень. Ольга Найда, Стефанія Миштурак, Олена Тершавська і Олена Константіно-Пинькович відспівали дуети. Шкільні діти: Марійка Мисичин, Ольга Баран, Іван Купчак віддекламували вірші в честь матері, а Лиліан Мельник відіграла солю на піані.

Свято перейшло дуже успішно. Матері виказали, що вони гідні пошани, а молодь-дівчатка дійсно доложили праці у приготуванні смачного обіду та програми концерту. Видно було любов та взаїмну співпрацю між мамою і дитиною. Найже їх Бог благословить.

Син-кий.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВЯТОТА“

ДИВЧАТ (FLOOR GIRLS)

Досвід не потр. Важна воєнна робота
\$23.70 на початок, 45 год. тижн.
AMCO
35 E. 21st St., N. Y. C.

АЛІАНТСЬКІ ПОВОДЖЕННЯ В БУРМІ.

КЕНДІ (Сейлон). — 3 аліантської індійської бурмайської кампанії далі приходять добрі висті. Ворог відступає на цілій лінії. Не має він сили розвинути акції з повітря ні з моря. За останніми комунікаціями, японці знову здали деякі позиції на північний захід від індуського міста Когіми.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 22 травня 1944 р. помер ім удар серця

ІВАН КРУК,
довголітній член Бр. св. Василь, від 188 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний прожив 88 років. Покинув у смутку жену Гасю, доньку Марію, зятя Юзья і 3 внуки, з котрих 2 служать у збройних силах Зауєчених Держав. Похований за села Бабинці, повіт Рогатин.

Похорон відбувся в четвер, 1. червня, з похоронного заведення Samuel K. Kain, 433 State St., а вітак на парохіальний цвинтар. В. Р. П. П. Малик, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Місячні збори Тов. Вільних Козаків, від. 316, відбудуться в четвер, 8. червня, в Нар. Домі, 831 Джексон Еве., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — М. Луцишин, гол.; В. Гнатків, кас.; В. Іванів, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Подіемо до відомо членам Тов. Любои, від. 45, що піврічні збори відбудуться в неділю, 11. червня, в годині 2. пополудні, в домі Тов. Горюжан, 847 Н. Френкельн ул. Тому, що є дуже велика справа до повоження яку лиш на цих зборах можна вирішити, то просимо членів явитися тоно в означений час. Почтаємстер відомою мене, що я є оголошую тоною своєї адреси, бо приходять листи з недоданим „адресом“, що є так само важким як номер дому і улітки. Отсим прошу членів, коли посилають щось поштою, то адреса секретаря є така: Theodore Maluk, 2762 N. Judson St., Philadelphia 32, Pa. Сала в день зборів озвонена від пополудня, де можна платити місячні вкладки. — М. Дубас, предс.; А. Галасиш, кас.; Т. Малик, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133, повождемо своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. червня, в годині 8. ввечір, в Юкренінен Центр на Вільям Стр. Просимо всіх догучючих прийти на збори і вирішити свій довг. Котрий член не явиться на збори і не виріває свого догучу, буде суспендований. Також просимо членів, котрі стоять тільки в віддаї, щобі платили свої вкладки тоно, що місяця, або наперед кварталю, піврічно або річно. Почашиши від 1-го червня Товариство не буде за нікого вкладки посылати. Котрий член мусять сам за себе платити тоно. — За уряд: Н. Брука, предс.; 3. Липовицький, кас.; В. Кіт, фін. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Дж. — Укр. Нац. Запомог. Тов. „Інстер“, від. 361, повождемо своїх членів і членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. червня, в год. 8. ввечір, в церковній гали св. Юра, 28 E. 7. вул. Та збори кожний член і членкиня повинні обовязково прийти, бо збори є дуже важкі. Запрошено проф. М. Чубатого на ці збори дати нам на лау є цікаву тему вичит. Тому приходіть усі. — Уряд: Я. Мірус, предс.; П. Кучма, фін. секр.; І. Галичич, кас.; М. Малецький, рек. секр.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.

ШКІРНІ, НЕРВОВІ І ШЛУМКОВІ НЕДУГИ. Гемороїди й інші відходові zaburennia, Ниркові й Міхурові zaburennia, Біль у кишках, Шлунокві й внутрішності zaburennia, Хронічні болики, пухлину жезел, нервові ослабленія, ревматизм і запаління жезел, Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пільвою. Лучні Екс. екзамінація крові і мочі, застрики, коли вказані. Всі хронічні недуги лікуємо науково.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2

DR. ZINS (28-літнє заведення)

110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. вечі. У неділі від 9. рано до 2. попол.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Фарики, від. 334, відбудуться 11. червня, в У. Н. Домі, в 1. годині пополудні. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до поводження. — За уряд: Н. Задерезький, предс.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори відділу 291 відбудуться в неділю, 11. червня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 2255 В. 14. вул. Просимо членів прийти на ці збори і заплатити свої місячні вкладки. — В. Гузь, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Соція, від. 336, відбудуться в неділю, 11. червня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важкі справи. Також просимо вирішити свої вкладки. — Т. Кальмук.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подіемо до загальною відомо усім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. червня, в годині 1:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Марлін ул. На ці збори обовязково повинні всі членів прийти та сповити свій обовязок. — І. Форіс, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 11. червня, в год. 1:30 пополудні, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важкі справи до рішення. Також всі членів повинні вирішити свої вкладки та належності. Шановні членів! Чи ми дорожимо своїм тільки на словах, чи і на ділах? Чи ми тільки говоримо про Союз як „батька“, бо так говорять і пишуть інші, чи ми в дійсності думаємо, що це в дійсності батько для нас імігрантів? Багато добра Союз зробив для нас, отже ми повинні віддячитися тим, щобі боляй належали до нього зі своїми урдами. „Свій до свого по своєму.“ М. Сорхтей, П. Лиско, Р. Дмитрів.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 67, повождемо всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. червня, в 2. год. пополудні, в Ліберті Гол. Просимо всіх членів прийти на збори і заплатити свої вкладки та вирішити довг. Просимо привітати нових членів до У. Н. Союзу. — Т. Стадник, предс.; І. Хіровський, кас.; І. Піріг, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Урад Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повождемо своїх членів, що піврічні збори відбудуться 11. червня тоно в 2. год. пополудні в гали, де звичайно. Конгр. комісії дасть звіт і будуть інші справи до поводження. Просимо членів прийти на збори. — Н. Брошійський, пр.; Т. Крика, кас.; Д. Яворський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 142, повождемо всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. червня, в год. 7. ввечір, в гали У. Н. Дому, 212 Фултон ул. На порядку зарад буде звіт урядників і контр. комісії та призначення нових членів. — За уряд: Я. Лешак, предс.; П. Палак, кас.; П. Оганчук, секр.

БРОНКС, Н. Дж. — Тов. Згода, від. 210, повождемо, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. червня, в год. 8. ввечір, в гали 1243 Brighton Еве. Просимо всіх членів і членкинь прийти на означений час. — С. Заваловський, предс.; І. Франко, секр.; Т. Давидів, кас.

БРУКЛІН, Н. Дж. — Тов. Запорозька Січ, від. 325, повождемо, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. червня, в годині 8. ввечір. Просимо членів прийти і вирішити свої вкладки, бо іншакше будуть суспендовані. Буде прийнятий організатор У. Н. Союзу В. Загаєвич, від котрого буде можна почути щось цікавого в справі обезпечення себе і інших. Просимо прийти зі собою нових членів до Тов. і У. Н. Союзу. Не прийати на збори членів будуть півлатити карі згідно з статутом. Збори будуть в Нар. Домі, 218 Гренд ул. — За уряд: І. Малик, предс.; В. Троць, кас.; П. Малицький, секр.

МАНВІЛ, Н. Дж. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 11. червня, в 2. годині, в Набожинського. Пригадуємо догучуючим членам прийти на збори і сплатити свої довги. — І. Шегера, предс.; Д. Федина, кас.; Н. Лесий, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Піврічні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 11. червня, тоно в годині 1. пополудні, в салі У. Н. Дому при Марлін ул. На тих зборах буде звіт урядників і контр. комісії за минулий піврік. Обовязком кожного члена є бути на зборах. Догучуючі членів, коли не придуть на збори і не вирівають свого догучу, будуть суспендовані. Просимо, хто має дів, або знайомих, вписати їх у ряді У. Н. Союзу. — За уряд: П. Костирка, предс.; І. Саушецький, кас.; М. Пристац, секр.

ГУДСОН, Н. Дж. — Збори Бр. св. Росафата, від. 477, відбудуться 11. червня, зарад по Св. Божій в парохіальній гали, 29 — 2. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — Л. Годанський, предс.; В. Подорожний, заст. предс.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Піврічні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, відбудуться в суботу, 10. червня, в год. 8. ввечір, пів ч. 847 Норт Френкельн ул. Визнаємо членів прийти на означений час, бо є важкі справи до поводження. Союз яложив на нас приданіти 15 нових членів в ювілейному році. Тож просимо не оставити позаді інших відділів. Визнаємо догучуючих членів прийти і вирішити свій довг, бо тов. каса не буде більше внісати вкладок за членів. — За уряд: І. Халамбура, предс.; С. Пилітук, кас.; В. Білей, секр.; 6009 Yocum St.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ДІМ,

5 кімнат, купальня, форнес до огрівання, три курники, стайня на 3 коні, гараж на 2 автомобілі. Сомер кічен, малай сад і 5 акрів чистей землі. Властник продіє за причини слабости.

T. MELNYK
R. D. 1, Carmel Rd., Millville, N. J.

САМІТНИЙ чоловік пошукує по-мешанину при малій українській родині в Нью Йорку. Волинь надолонні міста. Пишіть: 108-9

SAM. GROCERY
31 St., New York 3, N. Y.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І вище

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МІРОН ЛІТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

зарядку погребани по ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАПКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

— на —

ФІЛАДЕЛЬФІЮ

й ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BR